

Starptautiskie standarti narkomānijas profilaksē

Vecāku prasmju stiprināšana

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Ciešāku ģimenes saišu veidošana - ciešākas attiecības starp vecākiem un bērniem
- ▶ Atbalsts vecākiem par to, kā daudz aktīvāk iesaistīties bērna ikdienā, piemēram, uzraudzīt bērnu aktivitātes un draugu loku, iesaistīties viņu izglītošanā un mācībās skolā
- ▶ Atbalstīt vecākus jautājumā par to, kā izveidot uz atbildību vērstu disciplīnu
- ▶ Atbalstīt vecākus, lai tie kļūtu par paraugu bērnam

Pasākumi, kas saistāmi ar negatīvu iznākumu

- ▶ Vecāku autoritātes graušana
- ▶ Lekcijas kā vienīgās metodes izmantošana
- ▶ Informēt vecākus par dažādām narkotikām, lai viņi to pēc tam varētu pārrunāt ar bērniem
- ▶ Koncentrēšanās tikai uz bērnu

Intervences agrīnam pusaudžu vecumam

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Interaktīvu metožu izmantošana
- ▶ Tiek īstenots strukturētu sesiju veidā, parasti reizi nedēļā
- ▶ Īsteno apmācīti vadītāji, tai skaitā arī vienaudži
- ▶ Tiek piedāvāta iespēja praktizēt un iemācīties virkni personības un sociālas prasmes, iekļaujot problēmu risināšanu, lēmumu pieņemšanu un pretestību attiecībā uz vielu lietošanu
- ▶ Ieteikmē uzskatus par riskiem, kas saistīti ar vielu lietošanu, uzsverot tūlītējas sekas

Pasākumi, kas saistāmi ar negatīvu iznākumu

- ▶ Tikai lekciju izmantošana, veidojot to kā galveno pasākumu komponenti
- ▶ Atrautas informācijas sniegšana, it sevišķi iebiedēšana

Skolu politika un intervences

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Atbalstīt normālas skolas funkcionēšanu, nevis izjaukšanu
- ▶ Atbalstīt pozitīvu skolas ētiku
- ▶ Intervencēs iesaistītas visas ieinteresētās puses – skolēni, skolotāji, darbinieki, vecāki
- ▶ Intervencēs skaidri noteiktas konkrētas vielas, vide (skolu telpas) un gadījums (skolas funkciju nodrošināšana)
- ▶ Ierobežot tabakas, alkohola un citu narkotiku pieejamību

Pasākumi, kas saistāmi ar negatīvu iznākumu

- ▶ Nav identificēts (?)

Kampanas plašsaziņu līdzekļos

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Precīzi identificēta mērķgrupa
- ▶ Ir labs teorētiskais pamatojums
- ▶ Vēstījums izstrādāts, pamatojoties uz spēcīgu formatīvo izpēti (daudz pētījumi, no dažādiem rakursiem)
- ▶ Cieši saistīts ar citām profilakses programmām mājās, skolā un kopienā
- ▶ Tiek sasniegts adekvāta mērķgrupas iedarbība adekvāta laika periodā
- ▶ Sistemātisks izvērtējums, tai skaitā kampanas laikā un veiktas nepieciešamās izmaiņas
- ▶ Vecāki arī mērķgrupa, jo viņiem arī ietekme uz bērniem
- ▶ Kampanu mērķis ir mainīt kultūras normas attiecībā uz vielu lietošanu; un/ vai izglītošanu par šo vielu lietošanas sekām, un/vai ieteicamā rīcība atturībai pret narkotiku lietošanu

Pasākumi, kas saistāmi ar negatīvu iznākumu

- ▶ Vajadzētu izvairīties no vispārīgām un nepārdomātām kampanām, jo tās var veicināt, kā mērķgrupa nevēlas iesaistīties citās intervencēs un programmās

Izklaides vietās

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Darbinieku apmācība par rīcību intoksikācijas gadījumos
- ▶ Konsultāciju un ārstniecības pakalpojumu piedāvājums darbiniekiem un vadībai, ja tas nepieciešams
- ▶ Spēcīgs komunikācijas bloks, kas ļauj paaugstināt informētību par programmu, tādējādi veicinot, ka programmu akceptē izkaižu vietu vadītāji
- ▶ Sadarbība ar tiesībsargājošajām iestādēm, veselības un sociālās aprūpes institūcijām
- ▶ Realizēt dzīvā pastāvošos likumu un politikas attiecībā uz narkotiku lietošanu izkaižu vietās

Tabakas un alkohola politikas

Pasākumi, kas saistāmi ar pozitīvu iznākumu

- ▶ Tabakas un alkohola produkcijas cenu celšana. Var nebūt tik efektīva valstīs, kur lielākā daļa produktu, ir neoficiāli
- ▶ Paaugstināt minimālo vecumu alkohola un cigarešu iegādei
- ▶ Efektīvs preventīvais darbs, lai novērstu iespējas nepilngadīgām personām iegādāties alkoholu un cigaretes
- ▶ Alkohola un tabakas reklāmas aizliegums, it īpaši attiecībā uz jauniešiem.

Ir pieejama informācija par profilakses programmām!

Ir ļoti daudz profilakses programmu, kuru efektivitāte ir pierādīta! Ir salīdzinoši vienkārši atrast visu informāciju par šīm programmām – **sākot ar teorētisko bāzi un beidzot ar visiem materiāliem!**

Nav nepieciešams izgudrot divriteni no jauna!